

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/60/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124204137
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5124204137.2

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa:

A. A., nar. XX.XX.XXXX,

trvale bytom B. C. XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina – pracovisko Bytča, so sídlom Hlinkova 1220, Bytča, dieťa rodičov: matka A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, D. C., štátna občianka Českej republiky, a otec E. F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. C. XX, právne zastúpený: PLANAŤSKÝ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom 1. mája 52/18, Bytča, IČO: 54 156 076, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 27.03.2024, doručený súdu dňa 30.03.2024, z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Otec (navrhovateľ) podal dňa 30.03.2024, prostredníctvom právneho zástupcu, na Okresný súd Žilina návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd dočasne zveril maloletú A. do jeho osobnej starostlivosti a zaviazal matku prispievať na výživu maloletej v sume 150 EUR mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám otca vopred.

2. Podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil tým, že s matkou spolu zdieľali domácnosť vo Veľkom Rovnom, pričom z ich vzťahu pochádza maloletá A., nar. XX.XX.XXXX. Ich vzťah je od začiatku poznačený zdravotným stavom matky, ktorý značne limituje jej schopnosti fungovať vo vzťahu ako partnerka, aj ako matka maloletej. Zdravotné komplikácie matky psychickej povahy viedli k tomu, že sa odcudzili. Matka tiež z uvedeného dôvodu nie je spôsobilá starať sa o maloletú dcéru. Všetky pokusy o riešenie uvedenej situácie narazili na problémy so spoluprácou matky, ktorá uvedené problémy aktuálne buď nechce, alebo proste nie je spôsobilá riešiť. Matka sa aktuálne nachádza v zahraničí, kde bola v ústavnom zariadení na liečebnom pobyte, ktorý predčasne opustila. V súčasnosti by mala nastúpiť na nový liečebný pobyt, ale o uvedenom má odôvodnené pochybnosti, teda či tam matka nastúpi a predovšetkým zotrúva. Rešpektujúc zdravotný stav matky a v snahe predísť akýmkoľvek sporom – chce celú záležitosť vyriešiť dohodou. Pretože nemá k dispozícii zdravotnú dokumentáciu matky, ani nemá možnosť dostať sa k správam o aktuálnom zdravotnom stave matky, dovoľuje si navrhnúť, aby súd na preukázanie vyššie uvedeného vykonal výsluchy blízkych osôb. Navrhuje teda, aby bol v prípade potreby preukázania uvedených skutočností vykonaný výsluch matky otca pani G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XX, XXX XX B. C. a otca matky pána A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, XXX XX F.. Je tiež možné vykonať výsluchy ostatných rodinných príslušníkov, avšak uvedené pokladá za nadbytočné, keď má za to, že matka tvrdenia nebude rozporovať. Maloletá A. je aktuálne v jeho osobnej starostlivosti, pričom má záujem o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti. Styk matky s maloletou necháva na úvahe súdu, určite nechce matke brániť v styku s maloletou, avšak so zohľadnením veku maloletej musí

trvať na stretávaní v jeho prítomnosti, prípadne iného rodinného príslušníka. Maloletá aktuálne zdieľa domácnosť s ním, pričom náklady na domácnosť – inkaso za elektriku predstavuje sumu vo výške 100 € mesačne. Dcéra je zdravá a nemá na ňu žiadne neštandardné výdavky. Aktuálne nemá informácie o tom, či matka dosahuje nejaký príjem, preto navrhuje, aby jej bola uložená povinnosť prispievať na maloletú sumou vo výške 150 €, čo predstavuje štandardné výživné na dieťa v jej veku so zohľadnením štandardných výdavkov predovšetkým na stravu a hygienické potreby. Akonáhle bude mať k dispozícii informácie o majetkovej situácii matky, je samozrejme pripravený uzatvoriť rodičovskú dohodu o výške výživného, ktoré bude matka pokladať za adekvátne. Na základe skutočnosti, že aktuálne absentuje akákoľvek úprava práv a povinností rodičov k maloletej A., dovoľuje si navrhnúť súdu, aby vydal neodkladné opatrenie, ktorým upraví práva a povinnosti k maloletej na čas, kým dôjde k vydaniu konečného rozhodnutia. Ak existuje dôvodné podozrenie alebo konkrétne dôkazy o tom, že dieťa je vystavené riziku ujmy, je nevyhnutné prijať okamžité opatrenia na ochranu jeho zdravia a bezpečnosti. Deti potrebujú stabilitu a kontinuitu vo svojom živote pre svoj zdravý emocionálny a psychický vývoj. Ak je vzniknutá situácia, ktorá vážne ohrozuje túto stabilitu, je nevyhnutné prijať okamžité opatrenie na zabezpečenie stability a kontinuity. Neodkladné opatrenie by mohlo vyriešiť tento problém do doby vydania konečného rozhodnutia. Absencia úpravy práv a povinností k maloletej predstavuje aktuálne zbytočné riziko predovšetkým v tom, že matka môže v súčasnosti predstavovať priame riziko pre zdravie a vývoj maloletej. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlejší proces rozhodovania súdu. V prípade, kedy je situácia naliehavá a vyžaduje okamžitú ochranu dieťaťa, vydaním neodkladného opatrenia sa minimalizuje možnosť ďalšieho vystavenia dieťaťa riziku alebo nebezpečenstvu. Týmto spôsobom sa zabezpečí, že sa situácia rieši efektívne a primerane, a zároveň sa zabezpečí dočasná ochrana dieťaťa do doby, kým súd nevydá konečné rozhodnutie.

3. Matka sa k návrhu otca vyjadrila v podaní zo dňa 18.04.2024, ktoré bolo súdu doručené dňa 22.04.2024, v ktorom uviedla, že v súčasnej dobe je hospitalizovaná od 04.04.2024 v psychiatrickej nemocnici v Kroměříži, kde rieši svoj zdravotný stav. S otcom maloletej sa dohodli, že po dobu jej hospitalizácie, ktorá potrvá pravdepodobne do 04.07.2024 sa bude starať o dcéru A.. Po ukončení hospitalizácie bude schopná a chce sa o dcéru A. starať, preto nesúhlasí s návrhom otca, aby bola zverená do jeho osobnej starostlivosti. K uvedenému vyjadreniu matka pripojila Potvrdenie o hospitalizácii, Potvrdenie o zamestnaní, Dohodu o výške mesačnej mzdy a jej zložení, Potvrdenie o príjme, Vyhlásenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina – pracovisko Bytča, ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, vypracoval na žiadosť súdu dňa 15.04.2024, správu z prešetrenia pomerov maloletého dieťaťa, v ktorej sa uvádza nasledovné: „Rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia, a nežijú v spoločnej domácnosti, otec s matkou zdieľali domácnosť vo Veľkom Rovnom, pričom z ich vzťahu pochádza maloletá dcéra A., nar. XX.X.XXXX. Matka A. A., sa aktuálne nachádza v zahraničí, kde bola v ústavnom zariadení na liečebnom pobyte, ktorý predčasne opustila. V súčasnosti nastúpila na nový liečebný pobyt. Maloletá A. je aktuálne v osobnej starostlivosti otca a otec má záujem o zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti. Otec býva s maloletou dcérou v rodinnom dome – v novostavbe, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. V RD sa nachádza vstupná chodba, obývačka s kuchyňou a príslušenstvom, na poschodí sú tri izby, z toho jednu využíva otec s dcérou, domácnosť je kompletne zariadená a udržiavaná na požadovanej hygienickej úrovni. Dom je vykurovaný tepelným čerpadlom – podlahové kúrenie. V spoločnej domácnosti bývajú aj starí rodičia A., ktorí im pomáhajú. Otec pracuje vo firme GROUPE ATLANTIC – SLOVAKIA v Novej Dubnici na pozícii technolog. Jeho telefónny kontakt je XXXXXXXXXXX. Plat otca je cca 1800 € mesačne. Výdavky: hypotéka 813 €, životná poisťka 100 €, 40 € mesačne telefón + internet, energie 80 € mesačne. Otec počas šetrenia uviedol: „Zdravotný stav dcéry je dobrý, mám ju v starostlivosti od 2/2024, kedy matka odišla zo spoločnej domácnosti. Odišla do miesta svojho trvalého bydliska a následne nato na psychiatrické liečenie do Štamberka, tam bola mesiac a t. č. od 04.04.2024 sa lieči v Kroměříži (protialkoholická liečba). Asi tam bude tri mesiace. Spolu sme žili asi dva roky, dal som si aj žiadosť o materský príspevok. Budem s dcérou doma, zabezpečovať jej všetku starostlivosť. Na podanom návrhu trvám, o dcérku sa viem postarať a mám pre ňu všetko zabezpečené, vybavím si aj rodinné prídavky.“ Otec maloletej A. má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu dcéry. V starostlivosti o dieťa sme nezistili žiadne nedostatky. ÚPSVaR Žilina, pracovisko Bytča, na základe uvedených skutočností doporučuje návrhu otca v celom rozsahu vyhovieť.“

5. Z lustrácie otca v Sociálnej poisťovni vyplýva, že od 11.01.2021 pracuje v spoločnosti Groupe Atlantic Slovakia, s.r.o., IČO: 48 263 729. H., nemocenskú, úrazovú dávku, ani dávku v nezamestnanosti

nepoberá. Z potvrdenia zamestnávateľa zo dňa 04.04.2024 vyplýva, že za obdobie od 04/2023 – 03/2024 dosiahol priemerný hrubý mesačný príjem vo výške 2301,37 € a čistý mesačný príjem vo výške 1783,12 €.

6. Z lustrácie matky v Sociálnej poisťovni vyplýva, že od 01.02.2022 do 31.01.2024 pracovala v Nemocnici s poliklinikou Ilava, n. o., IČO: 36 119 385. H., nemocenskú, úrazovú dávku, ani dávku v nezamestnanosti nepoberá. Z potvrdenia zamestnávateľa zo dňa 05.04.2024 vyplýva, že bola v Nemocnici s poliklinikou Ilava, n. o. zamestnaná od 01.02.2022 do 31.01.2024, pracovala ako praktická sestra. Počas doby zamestnania nemala žiadnu neospravedlnenú absenciu, jej pracovná morálka bola primeraná. Od 29.05.2023 bola na materskej dovolenke a následne od 22.01.2024 na rodičovskej dovolenke. Pracovný pomer uzatvorený na dobu určitú skončil 31.01.2024 dojednaným dňom, keď zamestnávateľ netrval na jeho pokračovaní. Za uvedené obdobie dosiahla priemerný hrubý mesačný príjem vo výške 232,39 € a čistý mesačný príjem vo výške 192,20 €.

7. Podľa § 24 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CMP“), konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „ZR“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

22. Neodkladným opatrením možno rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu, pričom je nutné, aby navrhovateľ osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania (naliehavosť) ako aj dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná je ponechané na úvahe súdu.

23. Po preskúmaní podaného návrhu a zvyšného spisového materiálu súd zistil, že rodičia maloletého dieťaťa žili v spoločnej domácnosti do 02/2024, kedy matka odišla zo spoločnej domácnosti do miesta svojho trvalého bydliska v Českej republike, kde následne nastúpila na psychiatrické liečenie do Šternberka, ktoré ukončila, pričom od 04.04.2024 opätovne nastúpila na liečenie do Psychiatrickej nemocnice k Kroměříži, s predpokladanou dobou liečenia do júla 2024. Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že sa s otcom dohodli, že počas pobytu na liečení bude vykonávať starostlivosť o maloletú otec a následne po absolvovaní liečenia by sa chcela starať o maloletú, a preto nesúhlasí s otcovým návrhom na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti.

24. Aktuálne je starostlivosť o maloletú riadne zabezpečovaná zo strany otca a neboli v nej zistené nijaké nedostatky. Otcovi so starostlivosťou pomáhajú jeho rodičia, ktorí s ním bývajú v spoločnej domácnosti. Maloletá ma zabezpečené všetky potreby pre zdravý telesný i duševný vývin. Otec v podanom návrhu uviedol, že nechce matke brániť v styku s maloletou, chce uvedenú záležitosť vyriešiť dohodou, avšak so zohľadnením veku maloletej musí trvať na stretávaní matky s dcérou v jeho prítomnosti, prípadne v prítomnosti iného rodinného príslušníka. Otec je taktiež naklonený k uzatvoreniu rodičovskej dohody o výške výživného, ktoré bude matka pokladať za adekvátne.

25. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ktoré súd považoval za osvedčené, má za to, že v predmetnom prípade nie je potrebné bezodkladne upravovať pomery účastníkov konania, pričom otec ani neosvedčil dôvodnosť svojho návrhu. V podanom návrhu neuviedol, akým spôsobom má resp. malo dochádzať k ohrozovaniu mal. dieťaťa zo strany matky, ako dôvod uvádza zdravotné komplikácie matky psychickej povahy, ktoré však bližšie nešpecifikoval, neuviedol ako sa prejavovali a akým spôsobom bol ohrozený život, zdravie a psychický vývin maloletého dieťa. Z vyjadrenia, ktoré podal otec pred kolíznym opatrovníkom, vyplýva, že matka by mala absolvovať protialkoholické liečenie, ktoré podstupuje od 04.04.2024 v Kroměříži, s predpokladanou dĺžkou trvania 3 mesiace. Uvedená hospitalizácia matky však nie je dôvodom na bezodkladný zásah súdu, keďže starostlivosť o maloleté dieťa je na základe vzájomnej dohody rodičov riadne vykonávaná zo strany otca a jeho rodičov, maloleté dieťa má aktuálne zabezpečené všetky nevyhnutné potreby pre priaznivý vývin a nehrozí mu nijaká bezprostredná ujma. S ohľadom na uvedené preto súd návrh otca ako nedôvodný a predčasný v celom rozsahu zamietol.

26. Záverom súd podotýka, že v prípade ak nedôjde medzi rodičmi k uzatvoreniu rodičovskej dohody, vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. bude rozhodnuté v konaní vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 9P/60/2024, po vykonaní riadneho dokazovania, ktoré svojím rozsahom presahuje rámec osvedčovania skutočností, ktoré sa vyžadujú na nariadenie neodkladného opatrenia, a to tak aby súd rozhodol v súlade s najlepším záujmom maloletej a oprávnenými záujmami oboch rodičov. Súd zároveň poučuje matku, že v zmysle § 62 ZR je aj v prípade hospitalizácie povinná prispievať na výživu maloletej dcéry podľa svojich možností a schopností, minimálne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona, čo je aktuálne 36,83 EUR mesačne (Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 220/2023 Z. z. o úprave súm životného minima).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať o d v o l a n i e v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Žilina. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 355 ods. 2, § 357, § 359, § 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisovú značku,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 CSP)

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. (§ 125 ods. 3 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1, 2 CMP)